



BK BIRLA CENTRE FOR EDUCATION
SARALA BIRLA GROUP OF SCHOOLS
SENIOR SECONDARY CO-ED DAY CUM BOYS' RESIDENTIAL SCHOOL

POST MID-TERM EXAMINATION 2024-25



SANSKRIT

Class : VI

Date : 09.01.2025

Admission No.:

Duration: **1 Hrs**

Max. Marks: **25**

Roll No.:

प्र.1. अधोलिखितान् गद्यांशान् पठित्वा एतदाधारित प्रश्नानाम् उत्तराणि यथानिर्देशं लिखत ।

5

निम्नलिखित गद्यांशों को पढ़कर इन पर आधारित प्रश्नों के उत्तर निर्देशानुसार दीजिए।

नगरस्य पूर्वभागे एकम् उद्यानम् अस्ति । उद्याने विविधाः वृक्षाः पादपाः लताः च सन्ति । वृक्षाः मधुराणि फलानि यच्छन्ति । इमे आम्रवृक्षाः सन्ति । आम्रवृक्षे पिकः तिष्ठति । पिकः मधुरं गायति । पादपेषु लतासु च पुष्पाणि विकसन्ति । पुष्पेषु सुगन्धिः भवति । अतः पुष्पेषु भ्रमराः तिष्ठन्ति पुष्पाणां रसं पिबन्ति मधुरेण स्वरेण च गुञ्जन्ति ।

क. उपर्युक्त गद्यांशस्य उचितं शीर्षकं लिखत । उपर्युक्त गद्यांश का उचित शीर्षक लिखिये।

i. नगरस्य ii. स्वरेण iii. एकम् iv. उद्यानम्

ख. नगरस्यपूर्व भागे किम् अस्ति ? नगर के पूर्वभाग में क्या हैं ?

i. उद्यानम् ii. इमे iii. भवति iv. अतः

ग. सुगन्धिः केषु भवति ? सुगन्ध किनमें होती है ?

i. सन्ति ii. पुष्पेषु iii. फलानि iv. स्वरेण

घ. पिकः कुत्र तिष्ठति ? कोयल कहाँ बैठती है ?

i. रसं ii. लताः iii. आम्रवृक्षे iv. पादपाः

ड. भ्रमरः शब्दस्य अर्थ लिखत ।

i. रसंना ii. लताः iii. आम्र iv. भौरा

प्र.2. विकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चित्वा लिखत । दिए गए विकल्पों में से उचित उत्तर चुनकर लिखिए। **6**

(i) किसी भी कार्य को करने वाला होता है –

क. कर्ता ख. कर्म ग. करण घ. सम्बन्ध

(ii) 'अश्वं तीव्रं धावति' पद में कर्ता है –

क. धावति ख. अश्वः ग. तीव्रम् घ. कोई भी नहीं

(iii) 'शाखा झुकती है' का संस्कृत अनुवाद है –

क. शाखाः नमति ख. शाखा नमति ग. शाखे नमति घ. शाखां नमति

(iv) 'आर्द्रकम्' शब्द का सही अर्थ है –

क. गर्म ख. कलम ग. कीड़नाय घ. अदरक

(v) कर्ता कारक का चिह्न क्या है ?

क. ने ख. कर्म ग. करण घ. संप्रदान

(vi) कर्ता जिस कार्य को करना चाहता है, उसे कहते हैं ?

क. करण ख. कर्म ग. अपादान घ. संप्रदान

प्र.3. उचितपदैः रिक्तस्थानानि पूरयत –

3

(i) ——— तीव्रं धावन्ति ।

(ii) ——— पठामः ।

(iii) ——— तरामि ।

प्र.4. पूर्णवाक्येन उत्तरत । उत्तर लिखिए । (केऽपि त्रयः)

6

क. का वहन्ति ?

ख. कानि पतन्ति ?

ग. के धावन्ति ?

घ. का: क्रीडन्ति ?

प्र.5. मंजूष्या प्रदत्तशब्दानां सहायतया चित्रं दृष्ट्वा पंचवाक्यानि संस्कृते लिखत ।

5



मञ्जूषा—उपवनस्य, महिलाः, बालकाः, क्रीडन्ति, पुष्पाणि, विकसन्ति, वृक्षैः, शुद्धम्, भवति, भ्रमन्ति
